

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

13 juli 2021

Kenmerk

Z/21/016477 / D/21/021486

Portefeuillehouder

Tymon de Weger

Portefeuille

Overig of n.v.t.

Opsteller

Heiningen, José van

Onderwerp

RIB inkoop Jeugd en Wmo vanaf 2022 en afhandeling motie-100 van de LTA (R5-11-2020)

Kennisnemen van

De stand van zaken ten aanzien van de nieuwe inkoop jeugdhulp en Wmo per 1 januari 2022.

Inleiding

Het proces naar de nieuwe inkoop jeugdhulp en Wmo 2022 is bijna gereed. In deze RIB brengen we uw raad op de hoogte van de stand van zaken. Aan bod komt hoe de ambities ten aanzien van de nieuwe inkoop zijn verwerkt en verder de aspecten en vragen uit Motie-100 *definiëring pijlers inkoop Sociaal Domein*. Een aantal vragen uit uw motie hebben vooral betrekking op de monitoring en sturing op lokaal niveau. Ook aan dat onderwerp wordt in deze RIB aandacht besteed.

Kernboodschap

Door middel van de nieuwe inkoop jeugd en Wmo 2022 willen we ervoor zorgen dat we een dekkend zorglandschap rondom Jeugd en Wmo hebben in de regio. De transformatie van het Sociaal Domein richting normalisering, de-medicalisering en afschaling zorg krijgt daarin een nadrukkelijke plek.

De intentie om het beoogde effect te bereiken is vastgelegd in de ambitie ten aanzien van de nieuwe inkoop.

De inhoud van de inkoopdocumentatie ten behoeve van de nieuwe inkoop is gebaseerd op de gezamenlijke ambitie van de deelnemende gemeenten, zoals verwoord in het ambitiesdocument "Samen naar vernieuwing" (25-11-2020) van inkooporganisatie Inkoop en Monitoring Utrecht West (hierna I&M UW) en is als volgt verwoord: "De ambitie ten aanzien van de nieuwe inkoop is gericht op efficiënte en effectieve zorg voor onze inwoners, waarbij de eigen draagkracht van onze inwoners leidend is, samenwerking met aanbieders voorop staat én grip wordt gehouden op kwaliteit en kosten met oog voor innovatie en beperkte sociale lasten". Op basis van deze ambitie is een aantal speerpunten opgesteld welke zijn uitgewerkt in de inkoopdocumentatie. De uitwerking van de speerpunten zijn verankerd in de regionale afspraken en het lokale beleid van de gemeente Woerden. Bij het samenstellen van de inkoopdocumentatie is het beginsel van compliance toegepast. Er is zorg gedragen voor eenduidige, heldere definities en consistente vastlegging in alle inkoop gerelateerde documenten.

Het gaat om de volgende zeven speerpunten:

1. Het realiseren van een kwalitatief en integer landschap door betere contractafspraken met behulp van kwalitatieve, financiële en integriteitseisen.

Kwalitatief goede zorg en ondersteuning sluit aan bij wat de cliënt nodig heeft, inhoudelijk op casusniveau, wordt dit beoordeeld door de lokale teams. In de overeenkomsten leggen we de voorwaarden neer die horen bij de ingekochte producten en scheppen we randvoorwaarden die de kwaliteit van een zorgorganisatie borgen: juist opgeleid personeel, voldoen aan objectieve kwaliteitseisen, gezonde financiële huishouding en het ontbreken van signalen die zorgen geven over de integriteit van een organisatie. De volgende zaken zijn in de overeenkomsten opgenomen:

- Objectieve kwaliteitseisen, zoals SKJ (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd), erkende interventies, HKZ (Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen), die gecontroleerd worden voor dat het contract wordt gesloten en gedurende het contract met de aanbieders.
- Objectieve financiële eisen, te weten ratio's voor liquiditeit en solvabiliteit.
- Daarnaast kunnen vermoedens van misstanden of signalen uit eigen en andere regio's leiden tot integriteitsonderzoeken met passende consequenties.
- De gewenste kwaliteit van zorg ten aanzien van de te leveren diensten en producten zijn omschreven in een productenboek, zodat lokale teams een bewuste keuze kunnen maken ten aanzien van de gewenste zorg- en dienstverlening en de eisen die daaraan worden gesteld. Het toetsen of zorgaanbieders voldoen aan de kwaliteit vindt daardoor zowel regionaal als lokaal plaats.
- Voor alle aanbieders geldt dat er met budgetindicaties wordt gewerkt, waarmee aanbieders verplicht zijn een melding te maken als zij boven een bedrag aan zorgverlening uitkomen.

2. Eigen draagkracht van de inwoners voorop

De lokale toegang WoerdenWijzer is de centrale speler. Middels casemanagement hebben de casemanagers van WoerdenWijzer zicht op wat er nodig is en per cliënt wordt een ondersteuningsplan gemaakt. Vervolgens worden er met zorgaanbieder(s) afspraken gemaakt over hun inzet en gedurende het zorgtraject en ook over de afbouw ervan.

3. Samenwerking zorgaanbieders

De transformatieopdracht binnen het Sociaal Domein vraagt om een nauwe samenwerking met de zorgaanbieders en sturing richting afschaling van zorg. We zoeken actief de samenwerking met zorgaanbieders op middels voortgangsgesprekken met de zorgaanbieders die de meeste omzet/cliënten hebben. Om wederzijdse zekerheid te creëren en op basis daarvan de relaties en samenwerking te verbeteren hebben de overeenkomsten een duur van drie jaar met tweemaal de optie tot verlenging van twee jaar. In combinatie met de mogelijkheid tot het invoeren van tussentijdse wijzigingen (zie punt 6 Tussentijdse wijzigingsmogelijkheden) is er zowel sprake van zekerheid voor zorgaanbieders én wordt een appèl gedaan op de gewenste flexibiliteit al naar gelang de geleverde kwaliteit van zorg- en dienstverlening.

4. Data & monitoring

In juni 2021 is uw raad middels de RIB *monitor Sociaal Domein* (D/21/023762, 29-06-2021) geïnformeerd over de voortgang rondom de monitor sociaal domein. In deze monitor zijn de volgende onderdelen opgenomen:

1. Trends en ontwikkelingen.
2. Dashboards met kwantitatieve informatie over de Jeugdwet en Wmo. Waaronder informatie over aantallen en kosten per product-, in- en uitstroom, verwijspaden (alleen bij onderdeel Jeugd), kosten en aantallen per aanbieder, en de verschuiving van formele naar informele ondersteuning.
3. Voortgang uitvoering van de taakstellingen zoals opgenomen in de strategische heroriëntatie.

De ontwikkeling van de monitor is nog volop gaande, met name op het gebied van de dashboards, ook in samenwerking met de regio. Dit met als doel om ons eigen registratiesysteem, de monitoring van aanbieders en regionale trendanalyses te kunnen combineren. Een andere doorontwikkeling van de monitor heeft te maken met de registratie van het gebruik van algemene voorzieningen, waar we samen met onze maatschappelijke partners mee bezig gaan.

5. Innovatie

Er is nadrukkelijk oog voor vernieuwing en innovatie, daar waar het bijdraagt aan onze transformatie en wens tot effectieve en goede zorg. In de zorgtarieven is een klein percentage van het tarief benoemd voor innovatie (2%). Daarvoor verwachten we dat zorgaanbieders meepraten in onze regionale en eventueel lokale dialoogtafels en vragen wij hen in de gesprekken die we met hen voeren inzake het contractmanagement, welke inspanningen zij leveren rondom vernieuwing en innovatie.

6. Tussentijdse wijzigingsmogelijkheden

Het contract met aanbieders voorziet in een open systeem van afspraken. Dit biedt de mogelijkheid – na consultatie aanbieders – om twee keer per jaar tussentijdse wijzigingen in afspraken met aanbieders aan te brengen, zoals wijzigingen in producten waardoor ruimte wordt geboden aan innovatie en doorontwikkeling. Eventuele hiaten kunnen tussentijds worden gedicht (zie ook punt 1 Kwalitatief en integer zorglandschap).

7. Reële prijs

Gemeenten hebben op grond van artikel 2.12 van de Jeugdwet als wettelijke verplichting te waarborgen dat er een goede verhouding bestaat tussen de prijs voor de levering van de jeugdhulp en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Gemeenten zijn verplicht reële tarieven voor de jeugdhulp te betalen. Daarnaast moeten gemeenten hun tarieven motiveren door inzicht te geven in hun bevindingen en afwegingen. Vanuit de Wmo 2015 en de AMvB reële prijs Wmo 2015 bestaat eveneens de verplichting reële tarieven te betalen. De regio heeft een onderzoeksbureau onderzoek laten doen naar de kostprijzen van de producten die worden ingekocht per 1 januari 2022. Hierbij is gebruik gemaakt van eigen data en is een uitgebreide uitvraag gedaan bij de in de regio gecontracteerde zorgaanbieders. Deze zorgaanbieders zijn in verschillende digitale sessies meegenomen in de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek.

Aanvullende informatie ten aanzien van de beantwoording van de vragen uit de Motie-100 definiëring pijlers inkoop Sociaal Domein beantwoord (onderdeel van de LTA, R 5-11-2020).

Door middel van de hierboven omschreven ambitie van de nieuw inkoop is vraag 1 van de Motie-100 beantwoord. ("Voor de raad te verduidelijken wat de genoemde pijlers (inspanning 3.1.3.2). onder de contractafspraken inhouden op een wijze dat de realisatie daarvan door de raad gevolgd kan worden en bij deze uitwerking de relatie te leggen naar de begrippen, kwaliteit, monitoring, compliance en een reële prijs; zoals vastgesteld in raadsbesluit 20R.00068").

Het college stuurt door middel van de P&C-cyclus en bewaakt daarmee de voortgang op de genoemde punten en pijlers (antwoord op vraag 2 van de motie).

In de afzonderlijke deelnemende gemeenten wordt het inhoudelijk kader voor het inkoopbeleid bepaald. Het inhoudelijke kader is door de raad van Woerden vastgelegd in de Maatschappelijke Agenda (hierna MAG) van Woerden d.d. 10 mei, RV 19R.00137. De volgende beleidsprioriteiten zijn daarin overkoepelend: 1. De invoering van casemanagement (WoerdenWijzer), 2. Intensieve samenwerking met strategische partners, 3. Versterking van voorliggend veld, 4. Sociaal werken in de wijk en 5. Participatie. Deze beleidsprioriteiten dragen bij aan het bereiken van de doelen die samenhangen met de transformatie van de jeugdhulp en de Wmo (decentralisatie 2015). De essentie daarvan is het (zoveel mogelijk) lokaal tot stand brengen van passende, samenhangende en betaalbare ondersteuning, hulp en zorg. En het in samenhang daarmee normaliseren, de-medicaliseren, het afschalen van zorg, het vergroten van participatie en eigen mogelijkheden van de inwoner en zijn netwerk. In de Programmabegroting 2021-2024 (20R.00964) zijn het financiële kader en de te bereiken doelen opgenomen om de beleidsprioriteiten van de MAG uit te kunnen voeren en is inbedding van het lokale beleid ten aanzien van de inkoop geborgd. Dit zijn de (lokale) pijlers voor de inkoop Sociaal Domein.

Uw raad kan zijn kader stellende en controlerende verantwoordelijkheid rondom de aangegeven doelen nemen door haar bevoegdheid te benutten om wel of niet in te stemmen met de begroting en jaarrekening. En tussentijds met de voor- en najaar rapportage (antwoord vraag 3 van de motie).

In de jaarlijkse voor- en najaar rapportage wordt de stand van zaken opgenomen ten aanzien van de geplande doelen en uitgaven en de behaalde doelen en werkelijke uitgaven. Met behulp van de kadernota worden (zodanig) de kaders voor de programmabegroting voor het volgende begrotingsjaar bijgesteld. In de jaarrekening wordt de beleidsmatige en financiële verantwoording inzichtelijk gemaakt. Inmiddels is aan uw raad de RIB monitor Sociaal Domein juni 2021 toegezonden (RIB D/21/023762, 29-06-2021). In de monitor Sociaal Domein 2021 is sturingsinformatie opgenomen over de uitvoering van de jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. De monitor verschijnt vanaf de najaarsnota 2021 als bijlage bij de P en C producten en is daarmee onderdeel van de P & C cyclus.

Financiën

Toelichting op de financiële ontwikkelingen ten aanzien van de inkoop jeugdhulp en Wmo

Een eerste doorrekening van het kostprijsonderzoek, gebaseerd op de volumes 2019, laat een toename van de gemeentelijke uitgaven jeugdhulp en Wmo op de ingekochte producten zien. Door de gewijzigde productstructuur is een één op één vergelijking niet precies te maken. Dit komt deels door een inhoudelijke aanpassing van de producten en deels omdat momenteel de door ons gehanteerde tarieven onder de reële prijs liggen. Een deel van de tariefstijging wordt daarnaast veroorzaakt door een wijziging van de definitie van declarabele tijd.

In dit stadium zijn we nog bezig met het bepalen van de implicaties van het stijgen van de tarieven en hoe hoog het bedrag is dat daarvoor moet worden opgenomen in de begroting door een prognose te maken.

Deze prognose is naar verwachting na de zomer gereed. Voor de kadernota 2022 is een bedrag van € 500.000 opgenomen ten behoeve van de toename van zorgkosten, dat naar boven of naar beneden kan worden bijgesteld. De prognose zullen we verwerken in de begroting 2022. Medio oktober hopen we uw raad ook te informeren over de uitkomst van het inkoopproces.

Vervolg

De inkoopdocumenten voor de nieuwe inkoop jeugdhulp en Wmo 2022 zijn gepubliceerd en de planning van de inkoop is als volgt.

De deelnemende gemeenten van Utrecht West (Woerden, Oudewater, Ronde Venen en Montfoort) hebben in samenwerking met I&M UW de inkoop jeugdhulp en Wmo met ingang van 2022 in afstemming met zorgaanbieders verder vormgegeven (zoals besloten door uw raad 20R.0068). Op 12 mei jl. is de inkoopdocumentatie voor zorgaanbieders gepubliceerd via de website inkooputrechtwest.nl. Aanbieders hebben de mogelijkheid gehad om hier vragen over te stellen. Deze vragen worden in twee nota's van inlichtingen beantwoord, waarvan de eerste op 28 juni 2021 is gepubliceerd. Na publicatie van de tweede nota van inlichtingen krijgen de aanbieders de mogelijkheid om zich in te schrijven. In de periode daarna worden de inschrijvingen beoordeeld. Het streven is om op 1 oktober 2021 overeenkomsten met aanbieders te sluiten, waarna de nieuwe contracten per 1 januari 2022 zullen ingaan. De nieuwe inkoop is definitief als elk van de hiervoor genoemde fasen is afgehandeld.

Participatie

De adviesraden van de vier deelnemende gemeenten zijn bij de inkoop betrokken door middel van twee digitale sessies.

Voorstel volgende moment om uw raad te informeren over de stand van zaken nieuwe inkoop 2022.

In aansluiting op de hiervoor genoemde planning is het voorstel om uw raad in oktober 2021 nader te informeren over de actuele stand van zaken nieuwe inkoop jeugd en Wmo met ingang van 1 januari 2022.

Eerdere besluitvorming en informatieverstrekking rondom inkoop Jeugd en Wmo

Samenhang met eerdere besluitvorming

- Collegebesluit 9 januari 2020; Inkoopkaders Jeugdhulp en Wmo vanaf 2021, corsanummer 20A.00028.
- Raadsbesluit 12 maart 2020; Inkoopkaders Jeugdhulp en Wmo vanaf 2021, corsanummer 20R.00068.
- Collegebesluit 2 juni 2020; 2021 is overbruggingsjaar inkooptraject jeugdhulp en Wmo, corsanummer 20A.00702.
- Collegebesluit 14 september 2020; Tarieven overbruggingscontracten inkoop jeugdhulp en Wmo 2021, corsanummer 20A.01154.
- Collegebesluit 11 mei 2021; Inkoopdocumentatie Jeugd en Wmo 2022, collegevoorstel 16276.

Bijlagen

Motie - definiëring pijlers inkoop Sociaal Domein

De gemeenteraad van Woerden, in vergadering bijeen op 5 november 2020, gelezen het raadsvoorstel Programmabegroting 2021-2024,

constaterende dat:

1. de raad ingestemd heeft met inkoopkaders, de regionale uitgangspunten en gewenste effecten voor de inkoop Jeugd en WMO, zoals opgenomen is in het raadsvoorstel van 28 januari 2020;
2. In het raadsvoorstel is opgenomen dat de gemeenten toewerken naar een strategisch partnership en meer gaan sturen op kwaliteit, monitoring en compliance en reële prijs;
3. in de programmabegroting 2021 onder het resultaatgebied 3.1. onder 3.1.3.2 het volgende als inspanning is opgenomen: *“In 2021 leidt het project inkoop tot betere contractafspraken over samenwerking met zorgaanbieders. Kwaliteit, grip op financiën en normalisering en afschaling zijn daarin belangrijke pijlers”*.

overwegende dat:

1. inkoop Jeugd en WMO een belangrijk sturingsinstrument is;
2. de genoemde pijlers onder de contractafspraken niet nader gedefinieerd zijn;
3. het daarmee voor de raad onduidelijk is hoe het college stuurt op het realiseren van de in het raadsvoorstel opgenomen sturingsdoelen, en de voortgang daarop bewaakt;
4. de raad een kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid heeft.

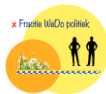
verzoekt het college:

1. voor de raad te verduidelijken wat de genoemde pijlers (inspanning 3.1.3.2.) onder de contractafspraken inhouden op een wijze dat de realisatie daarvan door de raad gevolgd kan worden en bij deze uitwerking de relatie te leggen naar de begrippen kwaliteit, monitoring, compliance en reële prijs, die eerder in het vastgestelde raadsvoorstel zijn vastgesteld;
2. de raad te informeren over hoe het college stuurt en de voortgang bewaakt op deze punten en pijlers;
3. een voorstel te doen hoe de raad zijn kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid goed kan invullen rondom de aangegeven doelen;
4. punten 1 t/m 3 in Q2 2021 aan de raad voor te leggen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Birgitte van Hoesel, D66
Wilma de Mooij, WeDo politiek
Coby Franken, Progressief Woerden
Hendrie van Assem, Inwonersbelangen

Toelichting

De contractafspraken met zorgaanbieders zijn belangrijk voor het realiseren van de gewenste maatschappelijke effecten binnen het Sociaal Domein en hebben ook een grote invloed op de beheersbaarheid van de uitgaven in het Sociaal Domein. Daarbij kunnen deze afspraken ook (groepen) inwoners raken die zorg nodig hebben, en kunnen er effecten optreden richting zorgaanbieders.

Daarmee is er een groot belang verbonden aan deze contractafspraken. De ingezette koers met het door de raad vastgestelde raadsvoorstel met de richting van sturing op **kwaliteit, monitoring, compliance en reële prijs**, sluit prima aan op de uitgangspunten van de Maatschappelijke Agenda.

In de inspanning 3.1.3.2 van de programmabegroting 2021-2024 worden pijlers genoemd “**kwaliteit, grip op financiën, normalisering en afschaling**”. Net weer andere begrippen dan in het raadsvoorstel opgenomen, en er ontbreekt ‘monitoring en compliance’. Dit roept de vraag op waar het college nu daadwerkelijk op stuurt, de begrippen zijn nergens nader gedefinieerd. En hoe de voortgang op het realiseren daarvan bewaakt wordt. Daarmee geeft dit ook aan dat het voor de raad moeilijk is om de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid goed in te vullen op een zo belangrijk domein.

Vandaar deze motie.